

SØNDRE HELGELAND MILJØVERK
Åremvegen 99
8664 MOSJØEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ingrid Austerheim, +4775531691

Vedtak – Endring av midlertidig tillatelse til mellomlagring av masser og varsel om gebyr - SHMIL IKS - Åremma

Viser til vårt vedtak om midlertidig tillatelse av 22.08.2025 og deres søknad om ending av tillatelsen av 17.10.2025.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland endrer Søndre Helgeland Miljøverk IKS (SHMIL) sin midlertidige tillatelse etter forurensningsloven til mellomlagring av masser på avfallsanlegget på Åremma i Vefsn kommune. Endringen gjelder fotnote 4 i vilkår 2 *krav til utforming og drift av anlegget*. Endringen gjelder fra dagens dato og er gyldig til og med 31.12.2029.

Tillatelsen er endret med hjemmel i forurensningsloven § 18 første ledd nr. 4. Øvrige vilkår i tillatelsen beholdes uendret.

Ved mottak og mellomlagring av masser skal vilkårene under følges:

1. Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra mellomlagring av masser i tilstandsklasse¹ 1 og 2 på SHMIL sitt avfallsanlegg på Åremma i Vefsn kommune. Det er tillatt å samtidig mellomlagre inntil 18 000 tonn masser. Tillatelsen er gyldig til og med 2029.

Den driftsansvarlige² plikter å følge vilkår gitt i tillatelse 2022.0544.T (sist endret 12.11.2024) som gjelder for hele avfallsanlegget, også for mellomlagringen av masser. Vilkår gitt i denne tillatelsen gjelder i tillegg for masselagringen.

Mellomlagringen skal gjennomføres som angitt i søknad³ dersom ikke annet fremgår i tillatelsen.

---

¹ Jf. Miljødirektoratets veileder TA-2553, Tilstandsklasser for forurenset grunn.

² I dette dokumentet menes: virksomhet: den forurensende aktiviteten på en bestemt lokalitet driftsansvarlig: den fysiske eller juridiske person som driver eller kontrollerer driften av virksomheten

³ Søknad av 23.05.2025 med supplerende informasjon til søknaden av 10.06.2025, 07.07.2025, 09.07.2025, 11.07.2025 og 21.08.2025.

2. Utforming og drift av anlegget

Anlegget for mellomlagring av masser skal utformes slik at masselagringen ikke medfører forurenset avrenning til omliggende områder. Masser med ulik tilstandsklasse skal lagres separat.

Massene skal mellomlagres på tett dekke⁴. Rent overvann fra omliggende områder skal føres utenom anlegget. Ved behov skal den driftsansvarlige etablere avskjærende grøfter eller tilsvarende for å hindre at overvann kommer inn på anlegget.

Alt vann som har vært i kontakt med masser skal føres gjennom et partikkelrenseanlegg med sedimentering og sandfang. Renseanlegget skal som minimum utformes i henhold til tegninger vedlagt søknaden (tegningsnr. G201 og G210). Renseanlegget skal dimensjoneres slik at vann fra området blir håndtert med tilstrekkelig renseseffekt slik at grenseverdier oppgitt i tabell 1 overholdes.

Den driftsansvarlige skal gjøre nødvendige tiltak for å begrense masseflukt. Støving fra mellomlagringen skal begrenses mest mulig, og massene må overdekkes ved store nedbørshendelser og ved risiko for spredning med vind.

Etter at mellomlagringen opphører skal underliggende bunndekke og masser undersøkes for forurensning ved prøvetaking, og eventuelle forurensete masser skal håndteres i tråd med regelverket for forurenset grunn⁵.

2.1 Overvåking og kontroll

Forurensningsgraden i massene skal kontrolleres og dokumenteres før de plasseres på tiltaksområdet for mellomlagring.

2.2 Journalføring

Den driftsansvarlige skal ha et system for å dokumentere opplysninger for mottak, mellomlagring og videre håndtering eller bruk av massene. Ved prøvetaking av massene skal analyserapporter inngå i systemet. Opplysninger om mengde og typer masser på lager til enhver tid skal dokumenteres. Opplysningene skal oppbevares i minst tre år, og skal være lett tilgjengelig ved inspeksjon.

3. Utslipp til vann

Vann som har vært i kontakt med massene skal gjennomgå rensing jf. punkt 2 og overholde utslippsgrensene oppgitt i tabell 1 før utslipp til overvannsledning som leder til Årembekken.

Tabell 1. Grenseverdier for ufortynnet vann som har vært i kontakt med lagrede masser.

Kilde	Komponent	Utslippsgrenser
Forurenset vann	Suspendert stoff	50 mg/l
	Olje	10 mg/l
	pH	6-8
	TOC	Målekrav
	PAH ₁₆	Målekrav

⁴ Med tett dekke menes geologisk barriere som har tilstrekkelig tilbakeholdelseskapasitet til at faren for forurensning av jord og grunnvann forebygges.

⁵ Jf. forurensningsforskriften kapittel 2, Opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

Vann som har vært i kontakt med massene vil kunne inneholde TOC og en mindre andel PAH. En mer presis, og eventuelt også strengere, regulering vil bli foretatt med grunnlag i resultat fra overvåking av utslipp til vann som skal oversendes i den årlige egenkontrollrapporten til Statsforvalteren jf. punkt 4.

Det skal ikke være diffuse utslipp til vann fra masselagringen. Ved overskridelser av grenseverdier skal nødvendige avbøtende tiltak gjennomføres.

4. Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren

Den driftsansvarlige skal kartlegge virksomhetens utslipp fra masselagringen og ha et program for utslippskontroll iht. punkt 11.1-11.4 i tillatelse 2022.0544.T. Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert og inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll. Programmet må være av tilstrekkelig omfang til å avdekke forurensning fra mellomlagringen.

Den driftsansvarlige skal kontrollere og dokumentere utslippene til vann ved å gjennomføre målinger av forurensninger i vann som har vært i kontakt med massene. Målingene skal gjennomføres i prøvetakingskum P1⁶. Målingene skal være representative for det faktiske utslippet fra mellomlagringen, og som et minimum omfatte utslippskomponenter angitt i tabell 1.

Målinger av utslipp til vann skal minimum gjennomføres fire ganger i året, og ved store nedbørs-/utslippshendelser. Utslippskomponenter angitt i tabell 1 og prøvetakingsfrekvens i utslippskontrollen kan ikke endres uten at dette er skriftlig avklart med Statsforvalteren.

Den driftsansvarlige skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år jf. punkt 11.5 i tillatelse 2022.0544.T.

5. Overvåking av resipient

Den driftsansvarlige skal overvåke og gjennomføre målinger i Årembekken minimum hver 3. måned første året det mellomlagres masser på anlegget. Overvåkingen skal som minimum omfatte komponentene angitt i tabell 1. Dersom overvåkingen ikke viser påvirkning fra mellomlagringen, kan frekvensen reduseres til hver 6. måned fra år to.

Vilkårene i tillatelsen til avfallsanlegget, tillatelsesnr. 2022.0544.T gjelder fullt utover dette.

Bakgrunn

SHMIL fikk den 22.08.2025 tillatelse til å mellomlagre inntil 18 000 tonn masser på sitt avfallsanlegg på Åremma i Vefsn kommune. Massene stammer fra Nesbruktomta, hvor det har vært utskifting av forurensede masser på området. Under arbeidet med utskifting av massene er det sortert ut rene masser og masser som er lett forurenset. SHMIL ønsker å benytte massene til toppdekking ved avslutning av eksisterende deponietappe, og har derfor behov for å lagre massene fram til deponiet skal avsluttes.

I tillatelsen ble det stilt vilkår om at massene skulle mellomlagres på tett dekke. Tett dekke var i tillatelsen definert som en kombinasjon av geologisk barriere og tett duk som har tilstrekkelig

---

⁶ Prøvetakingskum P1 på tegning G210 vedlagt søknad.

tilbakeholdelseskapasitet til at faren for forurensning av jord og grunnvann forebygges. Vilkåret ble stilt ut ifra opplysninger som ble gitt ved søknad.

SHMIL har nå søkt om endring av vilkåret til tett dekke. De skriver at det i søknaden feilaktig ble opplyst at hele lagringsområdet skulle ha dobbel bunntetting. SHMIL opplyser at massene er tenkt mellomlagret på stedlig dekke av tett leire, og at det ikke er teknisk eller økonomisk gjennomførbart å etablere tett duk under hele lagringsområdet. Etter tillatelsen ble gitt i august har SHMIL innhentet en tredjepartsvurdering av konsulent som har vurdert at lagring direkte på leire gir tilstrekkelig beskyttelse for miljøet ved lagringen. Konsulenten har utarbeidet et teknisk notat, datert 16.10.2025, som beskriver funksjonen til anlegget og egenskapene til den geologiske barrieren hvor massene skal lagres. Hovedpunktene i notatet er:

- Den aktuelle lokaliteten består av en ravine i meget tett leire, med mektighet 10–15 meter og lav permeabilitet (10^{-9} – 10^{-10} m/s).
- Grunnvannstrykket er oppad rettet (artesiske), slik at infiltrasjon til grunnvannet ikke er mulig.
- En leirbarriere nederst i ravinen er dekket med membran for å hindre erosjon og styre avrenningen mot renseanlegget.
- Renseanlegget nedstrøms er dimensjonert for å fjerne partikkelbundet forurensning (PAH og organisk materiale) og vil bli overvåket før og etter rensing.
- Massene som skal mellomlagres er lett forurenset (PAH-nivåer i nedre del av tilstandsklasse 2), og risikoen for spredning vurderes som meget lav.

Det opplyses også at hensikten med mellomlagringen er at lave konsentrasjonene av PAH-forurensning (lave TK2) i massene vil brytes ned i løpet av tiden for mellomlagring, og at innholdet av PAH i massene vil reduseres. Det er også tatt nye prøver av massene, hvor analyseresultatene viser tilstandsklasse 1.

Basert på dette mener SHMIL at den foreslåtte løsningen tilfredsstiller formålet med forutsetningen om tett dekke, og at den gir like god beskyttelse for miljøet.

Forhåndsvarsling

Statsforvalteren har vurdert at vedtaket vil være av mindre miljømessig betydning, og forhåndsvarsel unnlates jf. forurensningsforskriften § 36-9 andre ledd b.

Statsforvalterens begrunnelse

Ut ifra de opplysningene som er gitt ved søknad om endring, og konsulentens vurdering av lagringen, vurderer vi at den stedlige leiren er tilstrekkelig som geologisk barriere under lagringsområdet for massene. Det er foretatt geotekniske undersøkelser med borekjerneprøver som viser en homogen tett leire på lagringsområdet med sannsynlig mektighet på 10-15 meter. Vi vurderer at de hydrologiske forholdene på stedet gjør at det er lite sannsynlig at vann som har vært i kontakt med massene vil infiltrere ned i grunnen.

Prøvetaking av massene viser også at innholdet av PAH er lavt. De siste analysene av massene viser resultat i tilstandsklasse 1, også for PAH. Videre er PAH-forbindelsene bundet til det organiske materiale i massene. Eventuell spredning av PAH fra lagringen vil være partikkelbundet, noe som renseanlegget tilhørende masselagringen skal ta hånd om. Vi vurderer derfor at risikoen for spredning av PAH til grunnen under lagringsområdet vil være lav.

De øvrige tiltak som er beskrevet ved søknad sammen med vilkårene som er stilt i den midlertidige tillatelsen vurderes som tilstrekkelig til å begrense og overvåke eventuelle utslipp fra anlegget.

Vurdering etter naturmangfoldloven og vannforskriften

Vi vurderer at endringen ikke vil medføre konsekvenser for naturmangfoldet, og vi har derfor ikke vurdert prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12. Videre vurderer vi at endringen ikke vil føre til økt negativ påvirkning på vannforekomster ved anlegget.

Konklusjon

Statsforvalteren endrer den midlertidige tillatelsen til mellomlagring av masser, gitt til Søndre Helgeland Miljøverk IKS den 22.08.2025. Endringen gjelder fotnote 4 i vilkår 2 *krav til utforming og drift av anlegget*.

Gammelt vilkår:

Med tett dekke menes kombinasjon av geologisk barriere og tett duk som har tilstrekkelig tilbakeholdelseskapasitet til at faren for forurensning av jord og grunnvann forebygges.

Endret vilkår lyder:

Med tett dekke menes geologisk barriere som har tilstrekkelig tilbakeholdelseskapasitet til at faren for forurensning av jord og grunnvann forebygges.

Øvrige vilkår i tillatelsen beholdes uendret.

Klagerett

Den driftsansvarlige og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram. Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren på en av adressene oppgitt på dette brevets første side.

Varsel om gebyr

Vi varsler at Søndre Helgeland Miljøverk IKS må betale gebyr for Statsforvalterens arbeid med å behandle søknaden om tillatelse, jf. forurensningsforskriften § 39-3.

Behandlingen av søknaden er plassert i gebyrsats 9, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Dette er den laveste gebyrsatsen og utgjør kr 9 200,-.

Plasseringen i gebyrsats er gjort ut ifra en vurdering av Statsforvalterens ressursbruk med å behandle søknaden. Dere får en frist på 14 dager fra dette brevet er mottatt til å kommentere gebyrsatsen. Vi vil deretter gjøre et eget vedtak om gebyr.

Med hilsen

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Ingrid Austerheim
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
VEFSN KOMMUNE

Postboks 560

8651

MOSJØEN

SØNDRE HELGELAND MILJØVERK
Åremvegen 99
8664 MOSJØEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ingrid Austerheim, +4775531691

Vedtak - midlertidig tillatelse til mellomlagring av masser og varsel om gebyr - SHMIL IKS - Åremma

Viser til søknad om mellomlagring av lett forurensede masser av 23.05.2025, og supplerende informasjon til søknaden mottatt her 10.06.2025, 07.07.2025, 09.07.2025, 11.07.2025 og 21.08.2025.

Vedtak

Statsforvalteren i Nordland gir Søndre Helgeland Miljøverk IKS (SHMIL) midlertidig tillatelse etter forurensningsloven til mellomlagring av masser på avfallsanlegget på Åremma i Vefsn kommune. Tillatelsen gjelder for samtidig lagring av inntil 18 000 tonn masser i tilstandsklasse 1 og 2. Tillatelsen er gyldig til og med 31.12.2029.

Tillatelsen gis med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. §§ 16 og 29. Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Ved mottak og mellomlagring av masser skal vilkårene under følges:

1. Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra mellomlagring av masser i tilstandsklasse¹ 1 og 2 på SHMIL sitt avfallsanlegg på Åremma i Vefsn kommune. Det er tillatt å samtidig mellomlagre inntil 18 000 tonn masser. Tillatelsen er gyldig til og med 2029.

Den driftsansvarlige² plikter å følge vilkår gitt i tillatelse 2022.0544.T (sist endret 12.11.2024) som gjelder for hele avfallsanlegget, også for mellomlagringen av masser. Vilkår gitt i denne tillatelsen gjelder i tillegg for masselagringen.

Mellomlagringen skal gjennomføres som angitt i søknad³ dersom ikke annet fremgår i tillatelsen.

---

¹ Jf. Miljødirektoratets veileder TA-2553, Tilstandsklasser for forurenset grunn.

² I dette dokumentet menes: virksomhet: den forurensende aktiviteten på en bestemt lokalitet driftsansvarlig: den fysiske eller juridiske person som driver eller kontrollerer driften av virksomheten

³ Søknad av 23.05.2025 med supplerende informasjon til søknaden av 10.06.2025, 07.07.2025, 09.07.2025, 11.07.2025 og 21.08.2025.

2. Utforming og drift av anlegget

Anlegget for mellomlagring av masser skal utformes slik at masselagringen ikke medfører forurenset avrenning til omliggende områder. Masser med ulik tilstandsklasse skal lagres separat.

Massene skal mellomlagres på tett dekke⁴. Rent overvann fra omliggende områder skal føres utenom anlegget. Ved behov skal den driftsansvarlige etablere avskjærende grøfter eller tilsvarende for å hindre at overvann kommer inn på anlegget.

Alt vann som har vært i kontakt med masser skal føres gjennom et partikkelrenseanlegg med sedimentering og sandfang. Renseanlegget skal som minimum utformes i henhold til tegninger vedlagt søknaden (tegningsnr. G201 og G210). Renseanlegget skal dimensjoneres slik at vann fra området blir håndtert med tilstrekkelig renseseffekt slik at grenseverdier oppgitt i tabell 1 overholdes.

Den driftsansvarlige skal gjøre nødvendige tiltak for å begrense masseflukt. Støving fra mellomlagringen skal begrenses mest mulig, og massene må overdekkes ved store nedbørshendelser og ved risiko for spredning med vind.

Etter at mellomlagringen opphører skal underliggende bunndekke og masser undersøkes for forurensning ved prøvetaking, og eventuelle forurensete masser skal håndteres i tråd med regelverket for forurenset grunn⁵.

2.1 Overvåking og kontroll

Forurensningsgraden i massene skal kontrolleres og dokumenteres før de plasseres på tiltaksområdet for mellomlagring.

2.2 Journalføring

Den driftsansvarlige skal ha et system for å dokumentere opplysninger for mottak, mellomlagring og videre håndtering eller bruk av massene. Ved prøvetaking av massene skal analyserapporter inngå i systemet. Opplysninger om mengde og typer masser på lager til enhver tid skal dokumenteres. Opplysningene skal oppbevares i minst tre år, og skal være lett tilgjengelig ved inspeksjon.

3. Utslipp til vann

Vann som har vært i kontakt med massene skal gjennomgå rensing jf. punkt 2 og overholde utslippsgrensene oppgitt i tabell 1 før utslipp til overvannsledning som leder til Årembekken.

Tabell 1. Grenseverdier for ufortynnet vann som har vært i kontakt med lagrede masser.

Kilde	Komponent	Utslippsgrenser
Forurenset vann	Suspendert stoff	50 mg/l
	Olje	10 mg/l
	pH	6-8
	TOC	Målekrav
	PAH ₁₆	Målekrav

⁴ Med tett dekke menes kombinasjon av geologisk barriere og tett duk som har tilstrekkelig tilbakeholdelseskapasitet til at faren for forurensning av jord og grunnvann forebygges.

⁵ Jf. forurensningsforskriften kapittel 2, Opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

Vann som har vært i kontakt med massene vil kunne inneholde TOC og en mindre andel PAH. En mer presis, og eventuelt også strengere, regulering vil bli foretatt med grunnlag i resultat fra overvåking av utslipp til vann som skal oversendes i den årlige egenkontrollrapporten til Statsforvalteren jf. punkt 4.

Det skal ikke være diffuse utslipp til vann fra masselagringen. Ved overskridelser av grenseverdier skal nødvendige avbøtende tiltak gjennomføres.

4. Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren

Den driftsansvarlige skal kartlegge virksomhetens utslipp fra masselagringen og ha et program for utslippskontroll iht. punkt 11.1-11.4 i tillatelse 2022.0544.T. Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert og inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll. Programmet må være av tilstrekkelig omfang til å avdekke forurensning fra mellomlagringen.

Den driftsansvarlige skal kontrollere og dokumentere utslippene til vann ved å gjennomføre målinger av forurensninger i vann som har vært i kontakt med massene. Målingene skal gjennomføres i prøvetakingskum P1⁶. Målingene skal være representative for det faktiske utslippet fra mellomlagringen, og som et minimum omfatte utslippskomponenter angitt i tabell 1.

Målinger av utslipp til vann skal minimum gjennomføres fire ganger i året, og ved store nedbørs-/utslippshendelser. Utslippskomponenter angitt i tabell 1 og prøvetakingsfrekvens i utslippskontrollen kan ikke endres uten at dette er skriftlig avklart med Statsforvalteren.

Den driftsansvarlige skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år jf. punkt 11.5 i tillatelse 2022.0544.T.

5. Overvåking av resipient

Den driftsansvarlige skal overvåke og gjennomføre målinger i Årembekken minimum hver 3. måned første året det mellomlagres masser på anlegget. Overvåkingen skal som minimum omfatte komponentene angitt i tabell 1. Dersom overvåkingen ikke viser påvirkning fra mellomlagringen, kan frekvensen reduseres til hver 6. måned fra år to.

Vilkårene i tillatelsen til avfallsanlegget, tillatelsesnr. 2022.0544.T gjelder fullt utover dette.

Bakgrunn

SHMIL har søkt om tillatelse til å mellomlagre inntil 18 000 tonn masser på sitt avfallsanlegg på Åremma i Vefsn kommune. Massene stammer fra Nesbruktomta, hvor det har vært utskifting av forurensede masser på området. Under arbeidet med utskifting av massene er det sortert ut rene masser og masser som er lett forurenset. SHMIL ønsker å benytte massene til toppdekking ved avslutning av eksisterende deponietappe, og har derfor behov for å lagre massene fram til deponiet skal avsluttes.

De lett forurensede massene har påvist innhold av polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH) i tilstandsklasse 2, mens det ikke er påvist andre forurensningskomponenter over tilstandsklasse 1. Analyser av massene viser at summen av PAH-16 i massene varierer fra 2,1 til 4,3 mg/kg tørrstoff (TS). Dette tilsvarer tilstandsklasse 2 *God* (tilstandsklasse 2 for PAH er mellom 2 og 8 mg/kg TS), og

---

⁶ Prøvetakingskum P1 på tegning G210 vedlagt søknad.

ingen enkeltparameter for PAH overstiger 0,65 mg/kg TS. Massene er pH-nøytrale og har høyt innhold av organiske karbon (TOC opp til 15,9 %).

Som risikoreduserende tiltak, foreslår SHMIL å mellomlagre massene i en avgrenset celle med kontrollert avrenning til resipient. Cellen består av leire og tett duk og har partikkelrenseanlegg med sedimentering og sandfang. Renseanlegget skal sørge for at partikler i vann som har vært i kontakt med massene fanges opp, før vannet slippes til overvannsledning som leder til Årembekken. Videre har SHMIL opplyst at de vil beskytte massene mot erosjon og avrenning med fiberduk ved behov. Videre vil de overvåke overvann for partikkelinnhold og PAH etter store nedbørshendelser.

SHMIL opplyser at dersom de ikke kan mellomlagre massene må de alternativt deponeres. Dette vil medføre dårlig utnyttelse av deponiets kapasitet som i større grad bør benyttes til masser med høyere forurensningsgrad. Videre må SHMIL anskaffe nye masser til toppdekkingen av deponiet, som vil føre til økte transportkostnader og klimagassutslipp.

Forhåndsvarsel og uttalelser

Vi har vurdert at tiltaket vil være av mindre miljømessig betydning og at det ikke er nødvendig å forhåndsvarsle søknaden etter forurensningsforskriften § 36-8 (forhåndsvarsel til allmennheten), jf. forurensningsforskriften § 36-9 b.

Søknaden ble forhåndsvarslet til Vefsn kommune og antatt berørte naboer, jf. forurensningsforskriften § 36-7. Vefsn kommune ga 15.07.2025 tilbakemelding om at de støtter vurderingene fra SHMIL som ligger til grunn for søknaden, og mener dette er god ressursutnyttelse. Kommunen har ingen innvendinger til lagringen.

Vi har ikke mottatt andre tilbakemeldinger til forhåndsvarselet.

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltakene sammenholdt med fordeler og ulemper tiltakene for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad de omsøkte tiltakene er akseptable sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om bl.a. kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

I henhold til vannforskriftens § 4 skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand. Det betyr at Statsforvalteren ikke kan gi tillatelse til utslipp som kan føre til at tilstanden forringes

eller som fører til at det er fare for at miljømålet ikke nås. Ved økte utslipp til en vannforekomst med dårlig kjemisk og/eller økologisk tilstand må Statsforvalteren derfor vurdere om økningen er til hinder for å oppnå miljømålene.

Forskrift om fremmede organismer

Formålet med forskriften er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet. Forskriften stiller blant annet krav om at den som iverksetter tiltak som kan medføre utilsiktet spredning av fremmede organismer, skal opptre aktsomt for å hindre at aktiviteten medfører uheldige følger. Tiltakshaver må ha kunnskap om risikoen som aktiviteten og de aktuelle organismene kan medføre og om hvilke tiltak som er påkrevd for å forebygge slike følger samt treffe nødvendige forebyggende tiltak, jf. § 18 første ledd.

Virksomheter som kan medføre utilsiktet spredning av fremmede organismer i miljøet skal videre etablere og dokumentere internkontroll i det omfang som er nødvendig for å etterleve bestemmelsene i eller i medhold av forskriften, jf. § 26 punkt 1. 2.2

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

FNs bærekraftsmål ble vedtatt høsten 2015 og består av 17 mål og 169 delmål. Målene handler om å oppnå bærekraftig utvikling langs tre dimensjoner: økonomisk, sosialt og miljømessig. De skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn.

Norge er forpliktet til å jobbe for at verden når målene innen 2030. Regjeringens plan for å nå bærekraftsmålene i Norge er lagt frem i Meld. St. 40 (2020-2021), «Mål med mening».

Statsforvalteren vurdering

Vurdering av konsesjonsplikt

SHMIL har i dag tillatelse til å ta imot 45 000 tonn ordinært avfall på Åremma per år, herunder masser og uorganisk materiale (avfallskode 1600⁷). Tillatte mengder ordinært avfall som kan lagres er 3500 tonn, og maksimal lagringstid er i 12 måneder. Ved mellomlagring av massene, vil total mengde lagret ordinært avfall på anlegget overstige 3 500 tonn, og lagringstiden for massene er tiltenkt større enn det som er tillatt i tillatelsen. Siden tiltaket er midlertidig, vurderer Statsforvalteren at det er hensiktsmessig at omsøkte mellomlagring gis en midlertidig tillatelse med egne vilkår.

Forholdet til plan

I henvendelsen opplyses det at mottak og midlertidig lagring av massene skal foregå inne på SHMIL sitt avfallsanlegg i Vefsn kommune.

Massene skal fortrinnsvis lagres på eiendommene med gnr./bnr. 117/749 og 117/60 som eies av SHMIL. Eiendommene ligger i område avmerket BAB1 i reguleringsplan for Åremma (planID: 20211016). BAB1 er i reguleringsplanens bestemmelser satt av til SHMILs avfallsplass.

Det er meldt oppstart av utarbeidelse av ny detaljreguleringsplan (planID: 1824_P_20221049).

Formålet med planarbeidet er å tilrettelegge for nytt deponi og lagerområde i forlengelse av SHMIL

---

⁷ iht. avfallsserier og avfallskoder i Norsk Standard NS 9431:2011

sitt avfallsanlegg. I varslet oppstart av detaljreguleringen for Åremma avfallsanlegg, var områdene der massene er tiltenkt mellomlagret avsatt til areal for lagring og kompostering og alternativt gjenvinningsstasjon. SHMIL har opplyst at området er revidert i planprogrammet som snart skal på høring, til lagring og kompostering og masselager.

Statsforvalteren vurderer at mellomlagringen er i tråd med gjeldende reguleringsplan for området, også dersom varslet detaljregulering vedtas.

Vurdering etter naturmangfoldloven og vannforskriften

Naturmangfoldet antas i liten grad å bli påvirket av mellomlagring av massene gitt de tiltakene SHMIL har beskrevet i søknaden. Hensyn til naturmangfold er forsøkt ivaretatt så langt det er mulig gjennom fastsetting av vilkår i denne tillatelsen.

Resipient for utslipp av rensert vann fra masselageret er Årembekken (Vannforekomst-ID 152-82-R). Årembekken har økologisk tilstand definert som moderat grunnet forhøyede konsentrasjoner av nitrogen og fosfor, og kjemisk tilstand definert som god. Årembekken er påvirket av diffus avrenning fra avfallsanlegget for øvrig, samt landbruk og gamle industrideponi som ligger i omkringliggende områder. Årembekken har sitt utspring i Vefsnfjorden indre (vannforekomst-ID 0361040101-C). Den har økologisk tilstand definert som moderat basert på bløtbunnsfauna og kjemisk tilstand definert som dårlig basert på innhold av miljøgifter i blåskjell og bunnsediment.

Med de tiltak som er foreslått i søknad og vilkår satt i denne tillatelsen anser vi ikke at mellomlagring av massene vil føre til forringelse av økologisk eller kjemisk tilstand i vannforekomstene.

Forurensningsmessige ulemper og negative miljøkonsekvenser

Statsforvalteren vurderer at de største forurensningsmessige ulempene ved driften av et anlegg for mellomlagring av forurensede masser er utslipp til grunn og vann. I tillegg kan støving medføre negative konsekvenser for omgivelsene.

De lett forurensede massene er for PAH₁₆ i nedre intervall i tilstandsklasse 2 *God* (mellom 2,1 og 4,3 mg/kg TS). Det er også analysert for en rekke tungmetaller, PCB og alifater med resultat innenfor tilstandsklasse 1 *Meget God*. Videre er det foretatt utlekkingsstest i henhold til vedlegg 2, punkt 2.1.1. *Grenseverdier for utlekkingspotensial* i avfallsforskriften kap. 9 om *deponering av avfall*. Alle parameter er innenfor grenseverdiene.

Stoffgruppen PAH består av mange forskjellige upolare organiske forbindelser som er bygget opp av to eller flere benzenringer. Giftigheten til de forskjellige PAH-forbindelsene varierer. Benzo[a]pyren er en av de giftigste PAH-ene. Prøvene av massene viser at verdien av Benzo(a)pyren også er i tilstandsklasse 2 *God* (mellom 0,13 – 0,38 mg/kg TS).

Utslipp til vann

SHMIL har i søknaden beskrevet at mellomlagringen skal foregå i en avgrenset celle bestående av tett dekke, med kontrollert avrenning av vann gjennom et partikkelrenseanlegg med sedimentering og sandfang.

Massene som skal mellomlagres er i tilstandsklasse 1 og 2, hvor det kun er PAH som er påvist i forhøyede konsentrasjoner i massene. Massene er pH-nøytrale og har høyt innhold av organiske karbon (TOC opp til 15,9 %), som gir god binding av PAH. Grunnet PAHs hydrofobiske egenskaper

sammen med nøytral pH og høyt TOC-innhold, anses potensialet for utlekking av PAH til vann å være lav. Eventuell transport vil primært foregå som partikkelbundet PAH i suspendert stoff (SS).

Statsforvalteren vurderer at den største forurensningsmessige ulempen med mellomlagringen er utslipp av partikler (suspendert stoff). Vi antar at andre forurensningskomponenter i stor grad vil være partikkelbundet. En begrensning i utslipp av suspendert stoff vil derfor bidra til lavere utslipp av miljøgifter i tillegg til redusert nedslamming i resipienten. Vi har derfor satt en utslippsgrense på 50 mg/l suspendert stoff før utslipp.

Høy og lav pH kan være skadelig for vannlevende organismer. Videre kan høy og lav pH føre til utfelling av partikkelbundet forurensing. Dette kan føre til økt innhold av miljøgifter i utslipp til vann fra anlegget. Vi stiller derfor vilkår om at pH i utslipp til vann skal være mellom 6-8 (min-maks).

Vi har også stilt vilkår om at innhold av olje i vann ikke skal overskride 10 mg/l i utslippspunkt. Grenseverdiene er den samme som gjelder for hele avfallsanlegget til SHMIL.

Utslipp til vann kan også inneholde TOC og mindre mengder PAH. Vi har ikke stilt egne utslippsgrenser for disse i tillatelsen, men har vi stilt vilkår om at innhold av PAH og TOC i utslippet skal overvåkes. Overvåkingsdata av utslipp til vann skal rapporteres i den årlige egenkontrollrapporten til Statsforvalteren. Vi vil med bakgrunn i rapporterte resultat vurdere å stille egne utslippsgrenser for TOC og PAH.

For å avdekke eventuell påvirkning i resipienten til utslippet skal det også gjennomføres overvåkning av Årembekken. Overvåkningen skal gjennomføres hver 3. måned, det første året etter masselagringen starter. Det skal etter det første året etter oppstart av lagringen gjennomføres en vurdering av analyseresultatene. Dersom resultatene viser liten eller ingen påvirkning, kan overvåkingsfrekvens deretter reduseres til hver 6. måned.

For å hindre masseflukt har vi stilt vilkår om at massene må tildekkes ved store nedbørshendelser og sterk vind. Videre har vi stilt vilkår om at masser i ulik tilstandsklasse skal lagres separat for å sikre at forurensning ikke sprer seg til masser i tilstandsklasse 1.

Slik tiltaket er beskrevet av SHMIL sammen med vilkår stilt i tillatelsen, vurderer vi at de viktigste forurensningsmessige ulempene ved utslipp til vann fra mellomlagringen blir ivarettatt.

Utslipp til grunn

Avrenning av vann som har vært i kontakt med massene kan føre med seg stoffer som kan forurense grunnen. SHMIL har i søknaden opplyst at massen skal lagres på tett dekke, med kontrollert avrenning gjennom rensanlegg. Dette skal hindre at vann renner igjennom massene og ned i grunnen. Statsforvalteren har også stilt vilkår om at alt vann som har vært i kontakt med de lagrede massene skal gjennomgå rensing før utslipp til Årembekken. Vi har også stilt vilkår om at massene skal tildekkes dersom det er behov, for å hindre at massene spres til området rundt anlegget.

Fremmede arter

Spredning av fremmede organismer kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet. Den driftsansvarlige må ha tilstrekkelig kunnskap og rutiner for å forebygge spredning av fremmede organismer, og må treffe nødvendige tiltak for å forebygge slik spredning. Vi vurderer at vilkår 9.2.2 h) i tillatelse 2022.0544.T er tilstrekkelig for å ivareta dette.

Samfunnsnytte

Prioriteringene i norsk avfallspolitikk er i tråd med EUs ramedirektiv for avfall, og legger opp til at man i størst mulig grad skal unngå at avfall oppstår. Avfall som likevel oppstår skal fortrinnsvis ombrukes, eller om dette ikke er mulig gjennomgå material- eller energigjenvinning. Norge står i fare for å ikke oppnå internasjonale mål for gjenvinning/gjenbruk som vi har forpliktet oss til, og vi gjenbraker liten grad gravemasser. Vi er et av landene i verden som årlig utvinner mest jomfruelig masse per innbygger.

Nasjonale myndigheter har derfor erklært en målsetning om å øke andelen nyttiggjøring av overskuddsmasser, og redusere andelen av masser som i dag går til deponi. Masser legges i stor grad på deponi, som opptar en verdifull ressurs i form av deponikapasitet.

Gjenbruk av utsorterte masser fra Nesbruktomta vil være i tråd med prinsippene i en sirkulær økonomi. Ved å benytte massene til toppdekking av deponiet kan vi begrense uttaket av nye masser, beslaglegge færre nye arealer, redusere klimagassutslipp og forurensning. Vi anser at virksomheten har behov for å mellomlagre massene fram til de skal brukes i avslutningen av deponiet, og at det er hensiktsmessig at lagringen foregår i umiddelbar nærhet.

Statsforvalteren har i forbindelse med behandlingen av søknaden bedt SHMIL vurdere massenes egnethet for bruk i toppdekking av deponiet, og samtidig redegjøre for alternativ disponering dersom massene viser seg å ikke være egnet til formålet. SHMIL har i tilbakemelding av 02.07.2025 redegjort for at det ikke er foretatt testing av massenes permeabilitet, men at det ut fra visuell inspeksjon vurderes at massene er drenerende og vil fungere godt som underlag for vekstjord i deponiets toppdekking. Videre har de redegjort for at bruk av massene vil være i tråd med formålet i reguleringsplanen for området. SHMIL opplyser at dersom det ikke tillates at massene kan brukes i toppdekkingen av deponiet, må massene legges i deponiet.

I henhold til avfallsforskriften kap. 9 vedlegg 1 punkt 3.4 kan det settes krav om topptetting ved avslutning av deponi dersom det anses som nødvendig å forebygge sigevannsdannelse. Videre, i henhold til punk 3.1, skal ethvert deponi utformes slik at forurensning av jord, grunnvann og overflatevann forebygges, også i etterdriftsfasen. Ved avslutning av deponi er det vanlig praksis at forurensningsmyndighet stiller krav til oppbygging og utforming av topptettingen. Topptetting er her en felles betegnelse for de lag med masser og membraner som legges oppå avfallet etter at deponeringen er opphørt. Hensikten med topptetting ved avslutning av et deponi er primært å lede nedbørsvann bort fra deponiområdet og dermed begrense dannelsen av sigevann. I tillegg vil topptettingen kunne redusere diffust utslipp av deponigass.

I henhold til vilkår 3.2.3 i tillatelse av 30.06.2009, må SHMIL sende Statsforvalteren en plan for endelig avslutning og etterdrift senest 1,5 år før avslutning av deponiet. Det er opp til Statsforvalteren å stille endelige kravene for avslutningen. Kravene vil vanligvis være basert på TA-1951/2003 *Veileder til deponiforskriften* og de forslag som framgår av avslutningsplanen. I veilederen er det gitt anbefalinger om massenes renhet og egenskaper, avhengig av hvilket lag i topptettingen de skal benyttes. SHMIL må gjøre en konkret vurdering av massenes egnethet for bruk i topptettingen i plan for endelig avslutning og etterdrift som skal sendes til Statsforvalteren. Vurderingen må gjøres ut ifra deponiforskriften og anbefalinger i veileder TA-1951/2003. Videre må det gjøres en vurdering om bruk av masser i tilstandsklasse 2 kan medføre spredning av forurensning med overvann fra det avsluttede deponiet. Vi vil ut ifra avslutningsplanen vurdere om

massene er egnet til bruk i topptettingen, og videre stille konkrete krav til avslutning og etterdrift av deponiet.

Konklusjon

Statsforvalteren har ved fastsettelse av vilkår lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med fordelene og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Området massene skal mellomlagres inngår i avfallsanlegget til SHMIL.

Med vilkårene vi har stilt vurderer vi at en tillatelse til mellomlagring av forurensede masser ikke vil medføre vesentlige økte utslipp til ytre miljø eller negative konsekvenser for omgivelsene. Vi konkluderer med at virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2, og gir tillatelse til mellomlagring av masser på nærmere fastsatte vilkår.

Vi vil likevel understreke at all forurensning fra virksomheten isolert sett er uønsket, og den driftsansvarlige plikter å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

Varsel om gebyr

Vi varsler at Søndre Helgeland Miljøverk IKS må betale gebyr for Statsforvalterens arbeid med å behandle søknaden om tillatelse, jf. forurensningsforskriften § 39-3.

Behandlingen av søknaden er plassert i gebyrsats 7, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Dette utgjør kr 22 900,-.

Plasseringen i gebyrsats er gjort ut ifra en vurdering av Statsforvalterens ressursbruk med å behandle søknaden. Dere får en frist på 14 dager fra dette brevet er mottatt til å kommentere gebyrsatsen. Vi vil deretter gjøre et eget vedtak om gebyr.

Klagerett

Den driftsansvarlige og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram. Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren på en av adressene oppgitt på dette brevets første side.

Med hilsen

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Ingrid Austerheim
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

VEFSN KOMMUNE

Postboks 560

8651

MOSJØEN

